

ЛУГАНСЬКА МІСЬКА РАДА
ДЕРЖАВНЕ ПІДПРИЄМСТВО «ДЕРЖАВНИЙ ПРОЕКТНИЙ
ІНСТИТУТ «ЛУГАНСЬКЦИВІЛЬПРОЕКТ»

ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПЛАН

МІСТА ЛУГАНСЬКА НА ПЕРІОД ДО 2029 р.

ЛУГАНСЬК 2009

М. ЛУГАНСЬК

ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПЛАН

АНАЛІТИЧНА ЧАСТИНА

ЗМІСТ

1. Загальні положення
2. Соціально-економічна і демографічна ситуація
3. Економічний розвиток міста, зміна чисельності населення і трудових ресурсів
4. Територіальний розвиток
5. Житлове будівництво
6. Розвиток житлових і громадських територій
7. Транспортна інфраструктура
8. Основні заходи охорони природного середовища

ГРАФІЧНІ МАТЕРІАЛИ

ЗМІСТ

1. План існуючого міста
2. Основне креслення генерального плану
3. Еколого-містобудівне районування (існуючий стан)
4. Еколого-містобудівне районування (прогноз)
5. Схема джерел та ареалів шумового забруднення території міста від транспорту (існуючий стан)
6. Схема джерел та ареалів шумового забруднення території міста від транспорту (прогноз)
7. Схема магістральних міських вулиць та доріг
6. Схема розвитку міського електричного транспорту
7. Схема розвитку автобусного транспорту
8. Схема функціонального зонування зеленої зони міста

Генеральний проектувальник – ДП «ДПІ «Луганськцивільпроект»

Директор інститута

В.В. Клепачевський

Зам. директора з архітектури,

головний архітектор проекту

Л.І. Барилюк

Головний інженер проекту

В.І. Журавльов

Генеральний план міста Луганська розроблений генеральним проектувальником ДП «ДПІ «Луганськцивільпроект» із залученням фахівців:

- ВАТ «Луганськгеологія» (голова правління С. Красновид);
- ТОВ «Луганськгеоцентр» (директор А.Шевченко);
- ВАТ «Луганськводпроект» (голова правління В. Кузьмін);
- Луганського філіалу інституту економіко-правових досліджень (директор Б. Клияненко);
- Науково-виробничої фірми «Градінвест, ЛТД» ТОВ, м. Харков (директор Ю. Маковійчук);
- НДІ прикладної екології СНУ ім. В.Даля (директор О. Ігнатов);
- Науково-виробниче мале спільне підприємство «Опит» (директор І.Махньов);
- ТОВ «Будінтер'ер» (директор А. Божков)

М. ЛУГАНСЬК

ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПЛАН

1. Загальні положення

Генеральний план міста Луганська розроблений у відповідності до вимог Закону України «Про планування і забудову територій» і діючими державними будівельними нормами.

Генеральний план - містобудівна документація, що визначає принципи, основні напрями розвитку, планування, забудови та іншого використання територій міста.

Генеральний план міста Луганська розроблений відповідно до основних принципів і стратегічних напрямів містобудівного розвитку, прийнятих на першому етапі розробки - «Концепції генерального плану м. Луганська», затвердженої рішенням міської ради в 2006 році.

Задачами генерального плану є:

- конкретизація державної політики і рішень по плануванню території відповідно до місцевих умов;
- прогнозування потреби в територіях для розміщення житла, громадського обслуговування, виробництва, транспорту і комунікацій, інженерного устаткування, озеленення і благоустрою, комунального господарства, забезпечення охорони навколишнього середовища і культурної спадщини;
- формування ефективної планувальної структури населеного пункту з визначенням резервних територій для розвитку населеного пункту;
- обґрунтування і визначення межі населеного пункту;
- забезпечення норм санітарного й екологічного благополуччя населення;
- визначення принципів організації вулично-дорожньої мережі, системи транспорту, джерел водо- і енергопостачання, принципів каналізування, санітарного очищення, інженерної підготовки території та інших питань;
- визначення територій пріоритетного розвитку на першу чергу реалізації генерального плану.

У складі генерального плану Луганська виділені наступні терміни його реалізації:

- Розрахунковий термін, на який розраховані всі основні проектні рішення Генерального плану до 2029 року.
- Пропозиції щодо реалізації рішень на перші 10 років.
- Перспектива (модель) на період, наступний за розрахунковим терміном, визначає основні напрями стратегії містобудівного розвитку.

Проектні рішення Генерального плану міста Луганська на розрахунковий термін є підставою для розробки детальних планів окремих житлових районів, транспортних вузлів, громадських центрів, а також територіальних і галузевих схем розміщення окремих видів будівництва, розвитку транспортної, інженерної і соціальної інфраструктур; враховуються при розробці Правил забудови міста Луганська.

Генеральний план міста Луганська складається з текстових і графічних матеріалів (схем)

Текстова частина складається з 2-х томів:

- «Планування, економіка, охорона навколишнього середовища» (т. 1)
- «Транспорт, інженерна інфраструктура, санітарні та протипожежні заходи» (т. 2)

М. ЛУГАНСЬК ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПЛАН

2. Соціально-економічна і демографічна ситуація

Місто Луганськ належить до великих груп поселень. Характеризується низькою щільністю населення, середнім рівнем забудованих земель, середнім розміром диференціації вартості території.

Луганськ - великий індустріальний, організаційно-господарський і культурний центр обласної і міжрайонної системи розселення. Народне господарство міста включає усі види суспільного виробництва – промисловість, транспорт, капітальне будівництво, науково-дослідні інститути, вищі і середні спеціальні навчальні заклади, організації позаміського значення й ін. Являється значним вузлом залізних і автомобільних доріг.

У зоні його впливу як обласного центру на території 26,7 тис. кв.км розташовано 36 міст, 106 селищ міського типу, близько 800 сільських населених пунктів і проживає більше 2 млн. чоловік. По цьому показнику Луганськ поступається лише Києву, Донецьку і Дніпропетровську, займаючи четверте місце в Україні.

Існуюча територія міста - 25,654 тис.га

Народногосподарський профіль міста довгі роки визначало промислове виробництво, основними галузями якого були машинобудування і металообробка, металургійна, легка і харчова галузь, мукомельно-круп'яна і галузь промбудматеріалів. У місті є також підприємства хімічної, деревообробної, медичної, поліграфічної та ін. галузей. Однак, за останні 10-15 років окремі промислові райони втрачають своє функціональне призначення "промислової зони", зважаючи на припинення життєдіяльності і перепрофілювання багатьох підприємств.

По характеристиці стадійно-еволюційного розвитку м. Луганск можна віднести до індустріальних міст.

Структура промислового виробництва в світі та Україні

	Світ в цілому	Розвинуті країни	Росія	Україна	Луганська область	Місто Луганськ
Промисловість:	100	100	100	100	100	100
добувна	10,4	5,9	24,4	8,2	12,8	9,7
оброблювальна, зокрема:	81,9	87,7	66,7	х	80,1	55,0
- харчова	10,9 (10,7)	9,5 (9,1)	11,1	15,5	3,3	11,4
- легка	5,5 (7,8)	4,1 (6,5)	1,7	1,1	0,3	1,3
- хімічна і нафтохімічна	13,2 (11,2)	13,3 (11,6)	8,4	6,4	9,4	4,3
- металургія і обробка металу	5,8 (6,9)	4,2 (6,9)	21,6	21,9	22,0	14,8
- машинобудування	35,9 (29,1)	45,3 (34,3)	8,0	12,5	5,7	15,3
Виробництво і розподіл газу, води, електроенергії	7,7	6,5	8,9	18,3	7,0	35,5

Сьогодні місто не має достатніх можливостей переходу до високої індустріальної стадії. Місто має нижчий, порівняно з середнім по Україні, рівень розвитку високотехнологічних виробництв, недостатньо сформований третинний сектор економіки.

Однак, Луганськ залишається великим індустріальним містом, в якому кількість промислових підприємств в перерахунку на 10 тисяч населення в середньому в 1,5 рази вище республіканського і в 2 рази вище, ніж в області.

У Луганську в 3 рази нижче частка легкої промисловості, частка машинобудування, частка хімічної і нафтохімічної промисловості, але в 5 разів вище частка виробництва і розподілу газу, води, електроенергії; в 3 рази вище частка металургії і обробки металу. **Звідси виходить, що в Луганську потрібно посилено розвивати легку промисловість, машинобудування, хімічну і нафтохімічну промисловість.**

Житловий фонд Луганської міськради (без урахування м. Щастя), за даними головного управління статистики у Луганській області, станом на 01.01.2008 р. складає 9247,556 тис. м² загальної площі, у тому числі, Луганськ - 8764,078 тис. м²;

За типом забудови, від загальної площі:

- багатоквартирна - 61,1%;
- садибного типу - 35,5%
- гуртожитки - 3,4%.

Чверть житлових будинків міста побудована до 1945 року, в період з 1946 по 1970 рік - 62%. До ветхих будинків віднесено 72 будинки. Тобто, існуючий житловий фонд в значній мірі потребує капітального ремонту і реконструкції.

Середня забезпеченість житлом складає 19,8 м²/чол., в Луганській області – 23,1 м²/чол.

Соціальна інфраструктура У місті діє розвинута мережа організацій і підприємств обслуговування різного рівня, що здійснює обслуговування як населення міста, так і мешканців сусідніх міст і населених пунктів. В процесі роботи був проведений аналіз соціальної сфери міста і кожного з його районів, основними складовими якої є: охорона здоров'я, народна освіта, торгово-побутове обслуговування.

У цілому, соціальна інфраструктура в останні роки одержала певний розвиток.

Однак, в організації системи обслуговування маються недоліки:

- забезпечення населення окремими видами обслуговування нижче нормативів, що рекомендуються ДБН 360-92**, який встановлює соціально необхідний рівень обслуговування. Так, в місті недостатня кількість ліжко-місць в лікарнях, забезпеченість по відношенню до норми – 55,0%, поліклінік (відвідувань в зміну) – 70,8 % (без урахування медичних установ обласного значення), дитячих дошкільних закладів – 51,5%, закладів культури клубного типу – 10%, територій фізкультурно-спортивних споруд – 37%;

- розміщення об'єктів обслуговування на плані міста нерівномірне, переважна їх більшість зосереджена в центральних районах міста;

- деякі об'єкти обслуговування знаходяться в пристосованих приміщеннях.

Населення Луганської міськради на 1.01.2008 р (без урахування м. Щастя, що знаходиться на значній відстані від міста) складає 467,9 тис. чол, у тому числі, м. Луганськ - 441,8 тис. чол.

За останні 20 років населення міськради зменшилося майже на 70 тис.чол. або на 12%. Зниження чисельності мешканців міста Луганська – наслідок негативної динаміки демографічних процесів: народжуваності, смертності, міграції.

М. ЛУГАНСЬК ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПЛАН

3. Економічний розвиток міста, зміна чисельності населення і трудових ресурсів

Економіка міста, використовуючи свій потенціал, постійно розвиватиметься.

Мета розвитку економіки міста - досягнення гідного рівня життя населення за допомогою забезпечення достатньої зайнятості, отримання прибутків, що дозволяють здійснювати відтворення людських ресурсів на якіснішому рівні безпечної життєдіяльності.

Територіально-виробничий комплекс міста Визначення ресурсного потенціалу, розвитку економічного виробництва та соціальної сфери міста здійснено на основі детального аналізу економічної діяльності міста.

Довгострокове економічне зростання можливе шляхом модернізації та структурної перебудови виробничого потенціалу, зниження його енерго- та матеріаломісткості, підвищення конкурентоспроможності. Важливим фактором, який має сприяти зрушенням в економіці міста, надати їй необхідної динаміки, є розвиток малого та середнього бізнесу, як найбільш адаптивного сектора економіки.

В місті історично склалися 5 значних промислових районів: Центральний, Західний, Південно-Західний, Південний, Східний, а також окремо розташовані промислові групи і локальні підприємства.

Проте, у зв'язку зі змінами в структурі промислового виробництва, що сталися в останні роки, скорочення об'ємів виробництва традиційної для міста продукції, розширення ряду нових видів продукції і послуг, відбувся перерозподіл трудових ресурсів в сектори бізнесу, малого і середнього підприємництва, в інші види діяльності.

Проектними пропозиціями передбачається архітектурно-планувальна організація промислових територій у такому вигляді:

- збереження промислових майданчиків, які використовуються підприємствами металообробки і машинобудування в Центральному промрайоні;
- розвиток Південно-західного, Південного I та Південного II, Східного, Александрівського і Ювілейненського промрайонів з освоєнням резервних територій;
- перепрофілювання деяких підприємств з нерентабельним виробництвом на об'єкти галузей, що розвиваються з високими технологіями;
- з метою покращення екологічної ситуації в місті в центральній частині міста (Північно-західний промисловий район) пропонується з промислової забудови вивести близько 130 га, які передбачаються для озеленення і забудови об'єктами громадського призначення;
- враховуючи основні напрямки і прогнози економічного і соціального розвитку м. Луганська, в яких віддається перевага машинобудуванню і металообробці, що обслуговують паливно-енергетичний комплекс, пропонується розвиток підприємств цих галузей шляхом будівництва нових заводів на резервній території поблизу с. Розкішне та сел. Фабричне. Утворення сучасних високопродуктивних підприємств з новітніми технологіями і конкурентно

здатною продукцією можливо одночасно з діяльністю існуючих заводів до закінчення амортизаційного строку основних фондів.

Пропозиції щодо реорганізації промислово-виробничих утворень дозволяють вивільнити понад 90 га для іншого функціонального використання. Вирішення планувальних проблем комунально-складських територій здійснюється за рахунок їх більш інтенсивного використання, а також за умов намічених Генеральним планом нових ділянок практично в усіх планувальних районах міста.

Луганськ є містом з розвинутою мережею підприємств і організацій. Державним стандартом в Україні зафіксовано 624 види діяльності, в Луганську вона здійснюється по 433 видам. Це є основою для створення в місті нового вигляду виробництва і його корпоратизації.

До інших позитивних умов трансформації виробництва в місті відносяться:

- розвинений науково-промисловий комплекс;
- наявність крупних підприємств важкої промисловості (сприяє розвитку малого і середнього бізнесу, який забезпечує елементи закінчених технологічних циклів, здійснює транспортування товарів і вантажів, інформаційне забезпечення, оптову і роздрібну торгівлю і так далі);
- місто - обласний центр густонаселеної області (ємкий ринок збуту продукції в межах області);
- наявність розвинутої мережі професійної освіти (можливість підготовки висококваліфікованих фахівців);
- наявність інфраструктури для бізнесу;
- вільні сегменти ринку для розвитку малого і середнього підприємництва (виробництво товарів і послуг) в економіці міста;
- наявність вільної робочої сили;
- ентузіазм і активність підприємців;
- наявність природних ресурсів;
- транзитні можливості (автомобільне і залізничне сполучення із Російською Федерацією);
- розвинена мережа енергетичного забезпечення і наявність вільних потужностей.

До 2019 року в місті мають бути здійснені заходи по відновленню базових виробництв, що існували в місті: машинобудування, промисловості будівельних матеріалів, електротехнічної галузі, індустрії цивільного будівництва, підприємств аграрно-промислового комплексу. У цей період необхідно забезпечити активну участь у виконанні Стратегії економічного і соціального розвитку області до 2015 року, постанови Кабінету Міністрів України про створення інноваційної інфраструктури.

У 2019 – 2029 рр. місто має перейти в період стійкого відтворення і наближення до соціально-економічної самодостатності громади.

Прогноз чисельності населення та трудових ресурсів Прогноз чисельності населення м. Луганська проводився на основі аналізу демографічної ситуації в місті та цілому по Україні. Для визначення параметрів моделі міського розвитку, розрахунків обсягів нового житлового будівництва, потреб для транспортної та інженерної інфраструктури на період 2029 р. чисельність населення прийнята **460,0 тис.чол.**

У зв'язку з несприятливою віковою структурою населення, що склалася, кількість трудових ресурсів за розрахунковий період може скоротитися на 65 тис. чол., або на 20,7%.

Баланс трудових ресурсів м. Луганська (разом з м. Щастя), тис. чол.

Стаття балансу	№ рядка	2007 р.	2028 р.
1	2	3	4
I. Чисельність населення - всього	01	485,4	460,0
зокрема:			
- населення в робочому віці (жінки 16-54 років, чоловіки 16-59 років)	02	310,1	235,8
- що не працюють найнятими робітниками інваліди праці і війни I і II груп в працевдатному віці	03	4,5	4,3
- що не працюють найнятими робітниками пенсіонери робочого віку, які одержують пенсію на пільгових умовах	04	3,2	3,0
- особи пенсійного віку серед найнятих робітників	05	17,2	16,3
- підлітки серед найнятих робітників	06	0,19	0,18
- працевдатне населення, що прибуває на роботу і навчання з інших населених пунктів	07	6,2	5,9
- працевдатні жителі міста, що вибувають на роботу і навчання в інші населені пункти	08	10,49	0,46
II. Трудові ресурси - всього (рядки: 02-03-04+05+06+07-08)	09	315,6	250,42
III. Розподіл найманих трудових ресурсів по видах діяльності	10	196,63	184,72
IV. Що вчаться з відривом від виробництва в працевдатному віці	51	59,34	47,1
V. Працевдатне населення в робочому віці, зайняте в домашньому господарстві	52	18,7	17,7
VI. Безробітні і інше незайняте населення в працевдатному віці	53	2,0	0,9
VII. Тіньова трудова діяльність	54	38,93	-

Головною умовою забезпечення самодостатності міської громади стають закріплення працівників, підвищення їх кваліфікації і зростання продуктивності праці, істотне поліпшення місця існування по економічних параметрах і якості міської інфраструктури. Важливою позитивною тенденцією для вирішення цих завдань є стійке прагнення молоді до підвищення свого освітнього рівня, що знаходить вираження в зростанні кількості студентів. Інфраструктурна зовнішність міста повинна стати привабливою для молоді і служити чинником залучення її з інших місць.

Основні рішення Генерального плану витікають із необхідності інтелектуалізації трудових процесів у всіх видах діяльності і забезпечення зростання їх економічної і соціальної ефективності.

М. ЛУГАНСЬК

ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПЛАН

4. Територіальний розвиток

Враховуючи планувальні обмеження, прогноз екологічного стану, існуючі трудові та культурно-побутові зв'язки з прилеглими населеними пунктами, вибрано стратегічний напрямок розвитку міста на захід і на південь. До складу міських земель пропонується залучити населені пункти, що мають адміністративну підпорядкованість місту: м. Олександрівськ, смт. Ювілейне, селища Дзержинське, Тепличне, а також сел. Фабричне, с. Розкішне Лутугинського району.

Ці населені пункти розміщені безпосередньо біля меж м. Луганська. Фактично їхнє населення користується міським громадським транспортом, соціальною інфраструктурою (медичне і торгово-побутове обслуговування, спеціалізовані навчальні заклади, установи культури, тощо).

Контур нової межі в південно-західній, південній і східній частині міста був обумовлений об'їзною автомобільною дорогою М-04 «Знам'янка-Луганськ-Ізварине», що будується в даний час навколо Луганська.

Усього із суміжних з м. Луганськом земель притягуються: землі Краснодарського району - 1402 га, Лутугинського - 5038,8 га., Сло'вяносербського району - 1647,0 га, площа вказаних населених пунктів - 1978,2 га.

Загальна площа міста збільшиться на 9296,0 га і складе 34950 га. З них, потреба міста в додаткових територіях складе 3540 га. У цю площу, окрім потреби для житлово-громадського будівництва, увійшли необхідні для резерву площі під будівництво нових сучасних промислових підприємств, підприємницької діяльності, яких місто в своїх межах не має, а також території під розвиток ландшафтно-рекреаційної зони. Решта територій залишиться без зміни функцій.

Пропоновані до включення в міську межу м. Луганська території знаходяться в зоні спільних інтересів органів місцевого самоврядування і дозволяють вирішити наступні проблеми:

1. Виключити існуюче черезсмужжя між житловими утвореннями м. Олександрівська, власне Олександрівська та селища Єкатеринівка, а також селищ Тепличне та Дзержинське.

2. Буде проведена відповідно до адміністративного розподілу підпорядкованість підприємств і організацій, упорядкування прописки й адресації.

3. Поліпшення інженерного забезпечення, транспортного зв'язку, благоустрою, системи обслуговування населення.

4. Місто одержить резервні території для розвитку.

Проектна планувальна структура міста представляється у вигляді п'яти планувальних зон. Зараз існує 4 планувальні зони, які відповідають 4-м адміністративним районам. П'ята планувальна зона буде складатися на основі смт. Ювілейне та населених пунктів Олександрівської міської ради, до яких пропонується додати ділянку перспективного житлового району «Західний», де можливо організувати громадський центр цього району. Площа нового планувального району з умовним найменуванням «Олександрівський» може скласти 4565 га з перспективною чисельністю населення 64 тис. чол.

М. ЛУГАНСЬК

ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПЛАН

5. Житлове будівництво

Забезпечення населення м. Луганська житлом повинно стати основою міської житлової політики. Житлова проблема в місті сьогодні достатньо гостра. Рішення її можливо за рахунок створення таких умов, при яких мешканці міста зможуть отримати комунальне житло, самостійно його побудувати або узяти в оренду.

Обсяги житлового будівництва визначалися виходячи з:

- чисельності перспективного населення міста - 460,0 тис. чол.;
- житловій забезпеченості населення - 27-30 м²/чол.;
- місткості існуючого житлового фонду, що зберігається при прийнятій забезпеченості житлом - 354 тис. чол.;
- структури нового житлового будівництва:
 - багатоквартирного -62%;
 - одноквартирного садибного типу – 38%.

Загальний обсяг нового житла складе 3285,0 тис. м². Обсяги щорічного введення багатоквартирного житлового будівництва складуть 100 тис. м², кількість земельних ділянок під індивідуальне будівництво, що будуть виділятися щорічно, - в межах 500. Для розміщення житлового будівництва необхідно 1815-1820 га. Місто має лише 837 га, придатних для житлового будівництва.

Житлове будівництво намічено розміщувати практично в усіх районах міста, а також передбачений територіальний розвиток прилеглих населених міст - смт. Ювілейне, м. Олександрівськ, які запропоновані залучити до складу земель міста.

Поза існуючими межами пропонується використати 978,7 га. В основному це землі сільськогосподарського використання Лутугинського та Слов'яносербського районів.

Визначена кількість житлових будинків та їх загальна площа, які потребують реконструкції у першу чергу – усього 328 будинків загальною площею 32,6 тис. м². З огляду на те, що чверть житлового фонду була побудована до 1945 р., рівень реконструкції повинен бути значно більшим. Тому в проекті визначені райони реконструкції, в яких будуть здійснюватись роботи в міру можливості.

При реалізації цих обсягів будівництва житловий фонд міста, із урахуванням вибуття існуючого з різних причин, зросте у 1,3 рази і становитиме у кінці розрахункового періоду 12,6 млн.м² загальної площі, зокрема:

- багатоквартирний – 7,9 млн.м²;
- одноквартирний садибний – 4,7 млн.м².

Середня забезпеченість населення житлом на кінець розрахункового терміну складе - 27,4 м² на мешканця, проти 19,8 м² на 1.01.2008 р., зокрема:

- в багатоквартирному фонді - 26,3 м² на 1 мешканця;
- в одноквартирному садибного типу – 29,6 м² на 1 мешканця..

Обсяги житлового будівництва на розрахунковий термін

№ з/о	Перелік майданчиків будівництва	Адміністративний район міста	Площа, га	Заг. площа житлового буд-ва тис. м ²	Чисельність населення тис. чол.
1	2	3	4	5	8
Майданчики будівництва (I черга)					
1	Ж/район «Відний», м/райони №3,4,5	Ленінський	257,5	180,0	4,5
2	М/район «Мар'євській»	Ленінський	24,8	174,6	6,5
3	Житловий комплекс «Острая Могила»	Ленінський	25,1	71,3	2,4
4	Житловий квартал по вул. 26 Бакінських комісаров	Жовтневий	4,2	19,8	0,6
5	Житловий комплекс «Оксфорд»	Жовтневий	6,2	26,0	0,7
6	Містечко «Восточний -2»	Жовтневий	103,0	74,6	1,8
7	Майданчик в районі селища Красний Яр	Жовтневий	44,3	37,3	0,9
8	Ж/район «Західний» (північний ж/масив)	Артемівський	95,7	513,4	18,8
9	Сел. «Вольний»	Артемівський	50,0	62,5	1,5
10	Ж/ квартал по вул. Леніна, вул. Луначарського, Советская естакала	Ленінський	7,2	86,4	3,2
17	Житловий район на смт. Ювілейне	Артемівський	77,4	64,0	1,6
УСЬОГО			695,4	1309,9	42,5
Майданчики будівництва (розрахунковий термін)					
1	Ж/район «Відний», м/райони №3,4,5	Ленінський	35,0	260,0	9,6
11	Містечко Щорса	Ленінський	7,5	80,0	3,0
12	Ж/ район «Гернове»	Ленінський	470,0		10,4
13	Стандартне містечко	Жовтневий	12,0	113,4	4,2
14	Ж/ квартал: 16 –я Лінія вул.1-Донецкая, вул. 50-ліття образования СССР,	Жовтневий	14,5	175,5	6,5
15	Ж/район «Західний» (південний ж/масив)	Артемівський	26,7	216,0	8,0
16	Ж/район в районі колиш. плодopітомника	Кам'янобрідський	150,0	183,4	5,9
17	Ж/ район в сел. Ювілейне	Артемівський	54,6	214,3	7,9
18	Ж/ масив в р-ні м. Олександрівська	Артемівський	350,0	320,0	8,0
УСЬОГО			1120,3	1975,1	63,5
РАЗОМ			1815,7	3285,0	106,0

М. ЛУГАНСЬК ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПЛАН

6. Розвиток житлових і громадських територій

Развитие зон жилой застройки в г. Луганске в генеральном плане предусматривается за счет освоения под новое жилищное строительство свободных от застройки территорий, за счет сноса физически и морально устаревшего жилого фонда, а также на землях, привлекаемых в состав городских земель.

Для розміщення житлового будівництва необхідно 1815-1820 га. Місто в існуючих межах має лише 837 га, придатних для житлового будівництва.

Житлове будівництво намічено розміщувати практично в усіх районах міста, а також передбачений територіальний розвиток прилеглих населених міст - смт. Ювілейне, м. Олександрівськ, які запропоновані залучити до складу земель міста. Із загального розміру територій, передбачених для нового житлового будівництва, під багатоквартирне житлове будівництво визначено 355 га і під садибне - 1460 га.

Розподіл житлового будівництва та населення по адміністративним районам міста

Адміністративні райони	Обсяг житлового будівництва			
	багатоквартирне, тис.м ² тис. квартир	садибне тис.м ² будинків	Усього, тис.м ²	Усього, %
Жовтневий	<u>334,7</u> 4,645	<u>111,9</u> 900	446,6	13,6
Ленінський	<u>672,3</u> 9,330	<u>592,5</u> 4950	1264,8	38,5
Артемівський	<u>704,8</u> 9,780	<u>87,1</u> 720	791,9	24,1
Кам'янобрідський	<u>113,4</u> 1,570	<u>70,0</u> 580	183,4	5,6
м Олександрівськ	-	<u>320,0</u> 2670	320,0	9,7
смт. Ювілейне	<u>214,3</u> 2,975	<u>64,0</u> 530	278,3	8,5
Разом	<u>2039,5</u> 28,300	<u>1245,5</u> 10350	3285,0	100,0

Основні напрями територіального розвитку житлових територій - це південь і захід.

У південному напрямку намічається подальший розвиток житлового району «Відний», де окрім садибної забудови з'являться квартали багатоповерхового житла. На південь від «Відного», на землях Краснодонського району, - житловий район «Тернове» переважно з садибним типом житла. На захід від обласної клінічної лікарні буде побудований мікрорайон «Мар'євській», в районі колишнього

військового містечка ЛВВАУШ – житловий комплекс змішаної забудови з квартирами підвищеного комфорту.

У західному напрямку, в районі торгових центрів «Метро», «Епіцентр», передбачено будівництво житлового району «Західний», тип забудови-багатоповерховий, багатоквартирний. Далі, ділянка між об'їзною дорогою і існуючою забудовою смт. Ювілейне (землі Лутугинського району), також намічається під житлове будівництво.

Вдосконалення забудови житлових зон передбачає:

- ліквідацію на житлових територіях об'єктів, р що суперечать нормативним вимогам до використання і забудови цих територій;
- формування комплексної забудови, що відповідає соціальним вимогам доступності об'єктів і центрів повсякденного обслуговування, міського транспорту, об'єктів відпочинку, озеленення;
- ліквідацію аварійного і старого житлового фонду, а також морально застарілого житла;
- збереження і збільшення різноманіття житлової забудови, що відповідає різним запитам населення: багатоквартирна, різного рівня комфортності, малоповерхова, блокована з приквартирними ділянками, котеджна.

Розвиток соціальної сфери. Передбачено формування соціальної інфраструктури шляхом збільшення потужностей та оптимізації мережі закладів та установ, що надають послуги населенню, з метою забезпечення умов та комплексності надання послуг на всій території міста.

Розвиток міської мережі буде формуватися як система загальноміських центрів і створювати привабливі умови для розміщення об'єктів виробничого призначення і ринкової інфраструктури.

Розвиток місцевої мережі, яка забезпечує комплексність забудови мікрорайонів і житлових районів, відбуватиметься в напрямку доведення до нормативних показників забезпеченості населення об'єктами обслуговування в районах як існуючої забудови, так і в районах нового (перспективного) будівництва.

Розрахунок установ і підприємств обслуговування виконаний відповідно до нормативів ДБН 360-92**, які відображають соціально-гарантований рівень обслуговування по етапах розрахункового періоду (2019 р. та 2029 р.)

Проектом дані пропозиції щодо розміщення підприємств обслуговування на території міста. Найбільш значні з них:

по установам охорони здоров'я: лікарняні комплекси в районі кв. Мірний, житловому районі «Західний». Передбачено винесення дитячої обласної лікарні, дитячої інфекційної лікарні з території центральної частини міста в район обласної клінічної лікарні;

по установам культури і мистецтва:

- культурно-розважальні центри на території колишнього хлібокомбіната по вул. Челюскінців, на території винесення дитячої обласної лікарні, по вул. Оборонная (на території, прилеглий до перспективного міського парку);

- реконструкція під розважальний центр будівля колишнього кінотеатру «Буревісник»

- реконструкція обласного Палаца культури під театр;

- будівництво театру по вул. Коцюбинського у пам'ятника К.Ворошилову

- будівництво концертного залу на 1000-1200 місць по вул. 1-я Донецкая (в районі реконструкції садибного житлового фонду)

по підприємствам торгівлі:

На території міста знаходиться велика кількість ринків, яких більше, ніж достатньо для нашого міста. (тільки на території Ленінського району їх 12) Розміщення їх по місту слід упорядкувати, в т.ч. і в об'ємно-просторовому вигляді.

Запропоновано:

у Жовтневому районі - звільнити від торгових рядів вул. Будьонного. Будівництво критого ринкового комплексу;

у Ленінському районі - звільнити від торгових місць частину ринкової площі по вул. Оборонній, в районі таксопарку. На цьому місці розмістити житловий квартал підвищеної поверховості;

- звільнити від торгових місць територію Циганського яру. На цьому місці - облаштування багаторівневого підземного паркінгу, гаражів.

в Артемівському районі - звільнити від торгових місць сквер по вул. Чапаєва;

- на місці існуючого ринку в житловому районі «Зарічний» - будівництво критого ринкового комплексу.

- будівництво критого ринкового комплексу в «Західному» ж/районі.

по фізкультурно-спортивним спорудам:

Критий футбольний манеж з комплексом спортивно-розважальних установ – у Кам'янобрідському районі;

Комплекси спортивних споруд (стадіон з трибунами на 3-5 тис. чіл.), відкриті спортивні майданчики, плавальний басейн, спортивні зали):

- в Артемівському районі (в районі Калмицького, Машинського Ярів);

- у Жовтневому районі - на місці Вергунських очисних споруд, що підлягають до закриття;

- при в'їзді в м. Олександрівськ

Аквапарки - в центральній частині міста (біля готелю «Дружба»), по вул. Фрунзе (на території, що підлягає захисту від підтоплення).

Льодовий Палац спорту - в районі спортивного ядра СНУ ім. Даля.

Палац спорту для реабілітації людей з обмеженими фізичними можливостями - в районі розміщення майбутнього будинку- інтернату для дорослих інвалідів в районі лісопарку Острая Могіла..

Закінчити будівництво спортивного комплексу по вул. Чапаєва.

Для об'єктів, емкість яких визначити не представляється можливим і будівництво яких буде продиктовано вимогами ринку і бізнесу, генеральним планом міста передбачаються необхідні території у межах нових житлових утворень.

М. ЛУГАНСЬК

ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПЛАН

7. Транспортна інфраструктура

Внутрішньоміські, приміські і міжміські пасажирські і вантажні перевезення м. Луганська обслуговує достатньо могутній транспортний комплекс, інфраструктура якого складається із споруд і устаткування зовнішнього транспорту (залізничного, автомобільного, повітряного), мережі залізничних і автомобільних доріг державного і місцевого значення, магістральної вуличної мережі міста і мережі міського масового пасажирського транспорту.

Авіаційний транспорт

- закінчення реконструкції аеропорту з доведенням його приміщень і території до вимог "ЄВРО-2012";

- створення загону вертолітної авіації для забезпечення екстреної медичної допомоги жителям всієї Луганської області та виконання чартерних рейсів у населені пункти області;

Залізничний транспорт

- реконструкція магістральних залізничних ліній: «Київ – Луганськ», «Донецьк – Луганськ», «Харків – Луганськ» для пропуску швидкісних поїздів.

- облаштування спеціальних шумозахисних екранів вздовж залізничних колій;

- реконструкція залізничного вокзалу;

- ліквідація малодіяльних під'їзних колій на території міста;

Автомобільні дороги і автотранспорт

Існуючу мережу автомобільних доріг державного і місцевого значення намічається поетапно реконструювати з доведенням кількості смуг руху до розрахункової інтенсивності руху транспорту

Згідно з рішенням Кабінету Міністрів "Про створення та функціонування мережі міжнародних транспортних коридорів в Україні" на перспективу передбачається будівництво в зоні впливу м.Луганська транспортного коридору Європа-Азія — (Краківець - Київ - Дебальцеве - Ізварине) загальною довжиною 75 км. Крім того:

- будівництво під'їзду від швидкісної магістралі до м. Луганська і аеропорту і транспортно-складського терміналу для забезпечення вантажних авіаційних і автомобільних перевезень;

- реконструкція магістралі М-04 «Знам'янка - Луганськ – Ізварине» на під'їздах до м. Луганська і магістралі Н-21 «Старобільськ - Луганськ - Красний Луч – Донецьк».

З метою зменшення інтенсивності руху на центральних вулицях міста передбачається децентралізоване розташування автостанцій приміського сполучення на міських магістралях міста:

- будівництво автостанції на привокзальній площі міста для Донецького напрямку;

- реконструкція АС-2 по вул. Кірова, 52 з прибудовою павільйона для посадки-висадки пасажирів для забезпечення пасажироперевезень Старобільського і Сватівського напрямку;

- перенесення АС-3 на східну окраїну міста з розміщенням у комплексі з розворотним колом трамваю на вул. Монтажній.

Вулична мережа міста

Головною ідеєю розвитку вуличної мережі міста є подальший розвиток сформованої радіально-лінійної структури головних магістралей, в радіально-кільцеву систему, обумовлену широкою долиною р. Лугань, розміщенням головних промислових зон та крупних житлових масивів міста.

Проведений аналіз і намічені заходи щодо будівництва транспортних розв'язок, зміни технічних параметрів і категорійності існуючих вулиць.

У системі магістральних вулиць проведена чітка градація по категорійності магістралей:

- магістральні вулиці загальноміського значення регульованого руху;
- магістральні вулиці районного значення

Для забезпечення сталого розвитку міста проектом передбачено паралельно з територіальним розвитком будівництво магістрально –вуличної мережі міста.

Будівництво та реконструкція вулиць загальноміського значення:

- будівництво ділянки вул. Газети Луганской правди до вул. Леніна і далі по вул. Грабовского до обхідної дороги;
- будівництво нової обхідної хордової магістралі в серединній частині міста – з вул. Победоносної на 3-й Ракетний провулок, далі на схід до вул. Оборонная, далі до вул. 30-летія Победи, в обратному напрямку з вул. Победоносная на північ до вул. Андрея Ліньова і далі до вул. Комінтерна;
- продовження вул. Тімірязєва до вул. Артема;
- закінчення будівництва південного сектору обхідної дороги і будівництво східного сектору від виїзду з міста на Краснодонський напрямок до виїзду на Старобільський напрямок;
- реконструкція вул. Лутугінская - вул. Леніна - вул. Шевченко - вул. Фрунзе.

Будівництво вулиць районного значення:

- будівництво нової магістралі від вул. Краснодонської через майбутній парковий масив до містечка Відний;
- будівництво магістралі з району «Тернове» до вул. Лутугінская;
- будівництво нової магістралі з району «Тернове» через містечко Відний на північ до нової ділянки загальноміської магістральної вул. Победоносная.

Загальна протяжність нових магістралей загальноміського значення буде складати 140 км.

З метою підвищення пропускної спроможності магістралей міста передбачено:

- реконструкція автомобільного шляхопроводу над залізницею та річкою Вільховою по вул. Советская з будівництвом розв'язки, яка забезпечить під'їзд транспорту до об'єктів під шляхопроводом;
- вул. Советская на ділянці від вул. Котельнікова до вул. 15-я Лінія пропустити у підземному варіанті з будівництвом паркінгу і торгово-розважального комплексу, що дозволить створити пішохідну зону на одній з центральних вулиць міста.

Для зменшення кількості переїздів через залізничні колії в одному рівні побудувати *автомобільні шляхопроводи*:

- на перетинку з вул. Газети Луганской правди і вул. Грабовского;
- на перетинку з проектною ділянкою вул. Победоносная (один в напрямку на схід, другий в напрямку на північ);
- в районі сел. Тельмана;
- на ділянці обхідної дороги в районі сел. Великої Вергунки.

Пропонується розвиток підземної урбаністики міста:

- будівництво транзитних підземних магістралей в комплексі з підземними переходами і транспортними розв'язками з розміщенням об'єктів бізнесу, паркінгів і торговельно-розважальних центрів:

- на вул. Коцюбінського між театром Російської драми і будинком облдержадміністрації з будівництвом вулиці у підземному варіанті;
- вздовж вул. Оборонная;
- на вул. Коцюбінського від вул. Луначарського до вул. Лермонтова біля міської ради;
- підземна парковка на перехресті вул. Коцюбінського і вул. 16-я Лінія.

Міський пасажирський транспорт

Розвиток мережі масового пасажирського транспорту був намічений виходячи з розміщення нової житлової забудови, розташування місць скупчення населення, а також вже сформованої мережі міського електротранспорту.

Генеральним планом передбачено комплекс рішень по збільшенню доли пасажирських перевезень на міському електричному транспорті з метою зниження автобусних перевезень, що дозволить знизити загазованість і покращити екологічний стан повітря, особливо в центральній частині міста та на територіях, прилеглих до головних транспортних магістралей.

Передбачається подальший розвиток **трамвайної мережі** на вул. Оборонній до містечка «Відний» і перспективного житлового району «Гернове». Збереження трамвайної лінії по вул. Оборонній обґрунтовано зростанням проектною чисельності населення.

Намічено формування на привокзальній площі транспортно-пересаджувального вузла із залізничного транспорту на міський електричний транспорт та приміські автобуси, з реконструкцією привокзальної площі і будівництвом розворотного трамвайного кола та перекладкою трамвайних колій на вул. Леніна; будівництво тролейбусної лінії від вул. Советская по вул. Лермонтова, вул. Коцюбінського і по існуючій естакаді до будівлі залізничного вокзалу; в південній частині привокзальної площі побудувати автобусну станцію приміського сполучення.

Передбачається збереження існуючої трамвайної мережі з подальшим її розвитком - будівництво 8,5 км колій по вулицях: Оборонній, 50-ліття Оборони Луганска, Леніна.

Передбачається збереження існуючої **тролейбусної мережі** з подальшим її розвитком - будівництво 11,5 км по «пробивці» вул. Газети «Луганская Правда», вул. Победоносній, вул. Лермонтова і вул. Коцюбінського.

Мережа автобусних перевезень буде розвиватися шляхом створення нових маршрутів в районі масової забудови на окраїнах міста - протяжністю 84,0 км.

Підготовлені пропозиції щодо забезпечення пасажироперевезень в районах нового житлового будівництва

Розроблені пропозиції щодо удосконалення управління процесом пасажироперевезень.

М. ЛУГАНСЬК

ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПЛАН

8. Основні заходи охорони природного середовища

Пропозиції щодо охорони навколишнього природного середовища базуються на принципах сталого розвитку територій. Проведений аналіз еколого-містобудівної ситуації показав, що під впливом техногенних навантажень сучасний стан природного середовища характеризується як помірно небезпечний. Це стосується оцінки якості повітряного басейну, водних ресурсів, ґрунтів

На стан атмосферного повітря м. Луганська значною мірою впливає велика кількість промислових, транспортних підприємств, розміщених на території міста. Забруднення атмосфери міста відпрацьованими газами і шумом є однією з головних проблем, пов'язаних з погіршенням якості міського середовища.

Основні напрями еколого-містобудівної організації міського середовища - здійснення комплексу інженерно-технічних і планувальних заходів, направлених на оздоровлення екосистеми міста і умов життєдіяльності в ній.

До основних природоохоронних заходів відносяться:

Впорядкування промислових територій.

Промисловий комплекс міста представлений 839 (данні 2006 р.) підприємствами. В перерахунку на 10 тис. чол. – 17,1 (по Україні – 11,6). Загальна площа промислових і комунально-складських територій складає 942 га.

Генпланом пропонується:

- технічна реструктуризація підприємств базових галузей;
- впровадження нових систем регулювання промислових викидів;
- організація нормативних санітарно-захисних зон шкідливих в екологічному відношенні об'єктів згідно їх класу шкідливості;
- винесення окремих підприємств з території житлової забудови загальною площею 94 га.

Підприємства, що підлягають до закриття

№ з/о	Назва промрайонів	Підприємства, що виносяться	Нотатки
1	Центральний	Вергунські очисні споруди	підлягають рекультивації та озелененню
		Арматурно-формувальний цех Кондрашевського піщаного кар'єру	під розміщення екологічно безпечних підприємств
		Забійний цех	під озеленення
2	Північно-Західний (розформовується)	ЗАТ „Луганський трубний завод”	Після закінчення терміну амортизації основних фондів
		ЗАТ „Луганський завод колінчатих валів”	
		ЗАТ „Луганський ливарно-механічний завод”	
		ВАТ „Луганський пивоварний завод”	

3	Ювілейненський	Очисні споруди	підлягають рекультивації з подальшим розміщенням комунальних підприємств
4	Олександрівський пл.-ка №2	Очисні споруди	підлягають рекультивації та озелененню
5	За межами промислових районів	Цех сировини ВАТ «Вапно» Виробнича база Луганського національного аграрного університету в сел. Дзержинське	-підлягає рекультивації та озелененню -перепрофілювання під комунальну зону

Для оздоровлення стану атмосферного повітря

Як планувальні та природоохоронні заходи щодо захисту атмосферного повітря житлової зони від відпрацьованих газів автотранспорту можуть бути наступні пропозиції:

- децентралізація територіального розвитку міста;
- виключення транзитного руху автомобілів з житлових районів і мікрорайонів;
- розвиток пасажирського транспорту на електротязі та збільшення парку автомобілів та автобусів на газоподібному паливі.

- озеленення придорожніх територій з урахуванням властивостей зелених насаджень ; потрібно формувати газобирні можливості рослин за рахунок їх різної видової здатності накопичувати цей газ.

- висока якість дорожнього покриття;
- створення автотранспортних обхідних доріг навколо міста;
- виведення з житлової зони автобаз, авторемонтних майстерень, автопарків, станцій технічного обслуговування і інших подібних об'єктів;
- експлуатація технічно справних автотранспортних засобів;
- удосконалення системи екологічного контролю автотранспортних засобів.

З урахуванням екологізації промислових підприємств очікується зменшення викидів на 50%.

Утилізація і переробка комунальних відходів

Одним із стратегічних напрямків розвитку систем поводження з ТПВ у м. Луганську є створення сміттепереробного комплексу, що дозволить вилучати цінні компоненти, які будуть використані у якості вторинної сировини, і зменшити кількість відходів, які захороняються на полігоні.

Зважаючи на те, що існуючий полігон ТБО розташований в несприятливих гідрогеологічних умовах, є потреба в будівництві нового полігону.

Даним проектом передбачається створення нового полігону ТПВ, сміттепереробного комплексу потужністю 100 тис.т/рік зі створенням ділянки промислового компостування. Створення ділянки промислового компостування має, в першу чергу, екологічне значення. Компост можливо використовувати для покриття шлаковідвалів, шахтних териконів та інших подібних територій при їх рекультивації.

Розташування вказаних об'єктів пропонується на землях Лутугинського району поблизу балки Мацинський яр (I-й варіант) і балки Плоскої (II-й варіант) на відстані відповідно 3,2 км, 6,8 км від проектної межі міста (південь смт. Ювілейне).

Для остаточного вибору майданчика необхідно провести комплекс інженерних та екологічних дослідницьких робіт та узгоджень

Для зменшення витрат на транспортування відходів від міста буде потрібно будівництво двох сміттєперевантажувальних станцій і використання великовантажного транспорту.

Для оздоровлення водного басейну міста передбачається:

- поліпшення гідрологічного і санітарного режиму річок, шляхом розчищення русел рік. Лугані і Вільхової від мулу;
- облаштування прибережних захисних смуг по ріках Лугань і Вільхова;
- облісіння балок, ярів на водозбірній площі рік. Лугань і Вільхова;
- для очищення поверхневого стоку з території м. Луганська передбачається будівництво 16 комплексів очисних споруд на р. Лугань і 12-ми - на р. Вільхова;
- реконструкція задамбових водовипусків;
- удосконалення методів очищення стічних вод;
- вимірювання системи промводопостачання, зі зменшенням витрат води в оборотному водопостачанні і скорочення забору води із р.р. Лугань і Вільхова;
- реконструкція системи промзливої каналізації на території ВАТ ХК «Луганськтепловоз»;
- зниження рівня ґрунтових вод в межах міської забудови на 136,0 га;
- будівництво захисних дамб - 27,4 км;
- досипання гребня дамб -14,25 км;
- будівництво Сабовського водосховища як протипаводкового захисту міста.

Зелені насадження загального користування

Основними завданнями Генерального плану по створенню озеленого природного комплексу міста є наступні:

- формування єдиної системи природно-екологічного каркаса території, який зв'яже в єдину систему лісові і лісопаркові масиви, міські зелені насадження, водний ландшафт річки Лугань і її притоки річки Вільхова;
- формування упорядкованих озелених територій в житлових районах: парків, садів, прогулянкових просторів з активним використанням існуючого зеленого фонду міста.

Площа озелених територій загального користування (парки, сквери, бульвари) , що розміщуються на території міста складають близько 260 га. На одного мешканця по Луганській міськраді приходиться 8,9 м²/чол., що значно нижче нормативного показника (21,4 м²/чол.) Площа нового зеленого будівництва загального користування повинна скласти більше 1000 га.

В складі проекту розроблена схема озеленення міста, до якої увійшли пропозиції, щодо створення нових парків:

- на вільних від забудови територіях: (міський парк в районі Луганського водосховища, міській парк по вул. Фрунзе (на підтоплювальних територіях, що поперед потребують виконання інженерно-технічних заходів), спортивний парк в Калмицькому Яру, парк в Мащинському Яру в районі перспективного житлового району «Західний»)
- на базі існуючих лісових масивів і лісопарків - (міський парк - на базі лісового масиву урочища «Острая Могіла», парк для жителів Жовтневого району - з південної сторони забудови району, парк при в'їзді в м. Олександрівськ, облаштування лісопарків на схилах Калмицького, Мащинського, Іваніщева Ярів). Передбачається продовження робіт з облаштування парку ім. Горького.

Попереднім генеральним планом міста вздовж ріки Лугань намічалось створення декількох парків і системи скверів, однак задуми проекту не реалізовані. Справжнім проектом підтверджується необхідність в реалізації такої пропозиції. З метою

створення повноцінних умов відпочинку населення передбачається реконструкція та облаштування р. Лугань в районі парка «1-го Мая» з посиленням її рекреаційних функцій. У заплаві частині р. Лугані, на осі з центральною зеленою пішохідною зоною, створити озеленені простори з пристроєм спортивно-видовищного комплексу.

Намічено також створення парків і скверів в кожному районі розміщення нового житлового будівництва.

Розвиток рекреаційних зон

В умовах Луганська активно використовуються для сезонного відпочинку рекреаційні території, що склалися на правобережному схилі та в заплаві річки Сіверський Донець. В районі сел. Зелена роща здавна існують бази відпочинку робітників міських підприємств, дитячі літні табори відпочинку.

Проектом передбачається розвиток рекреаційної інфраструктури, створення водних, наземних прогулянкових маршрутів. До перспективних рекреаційних комплексів, що передбачені до розбудови відносяться залісені території вздовж р. Сіверський Донець в районі сел. Красний Яр. Тут можливо створення ландшафтно-рекреаційного парку з будівництвом багатофункціональних комплексів фізкультурно-спортивного профілю, нових баз відпочинку, зокрема для молоді, сімей з дітьми, з наданням оздоровчих послуг населенню. Потребують реконструкції існуючі міські пляжі, також створення нових, обладнаних, з елементами необхідного обслуговування відпочиваючих. Проектна площа нових рекреаційних територій може скласти 440 га, проектна ємність територій масового короткочасного відпочинку – біля 4,0 тис. чол..